

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

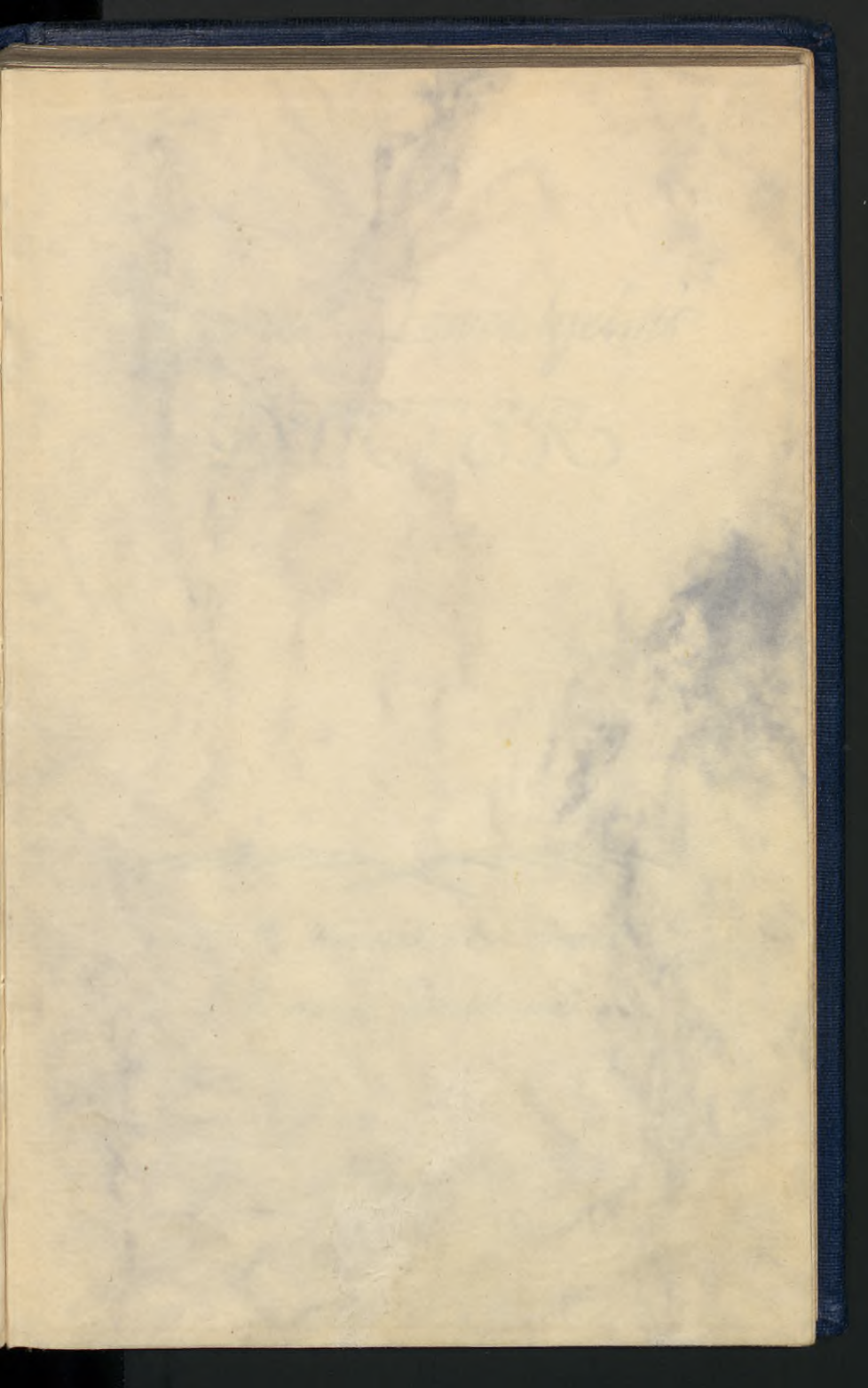

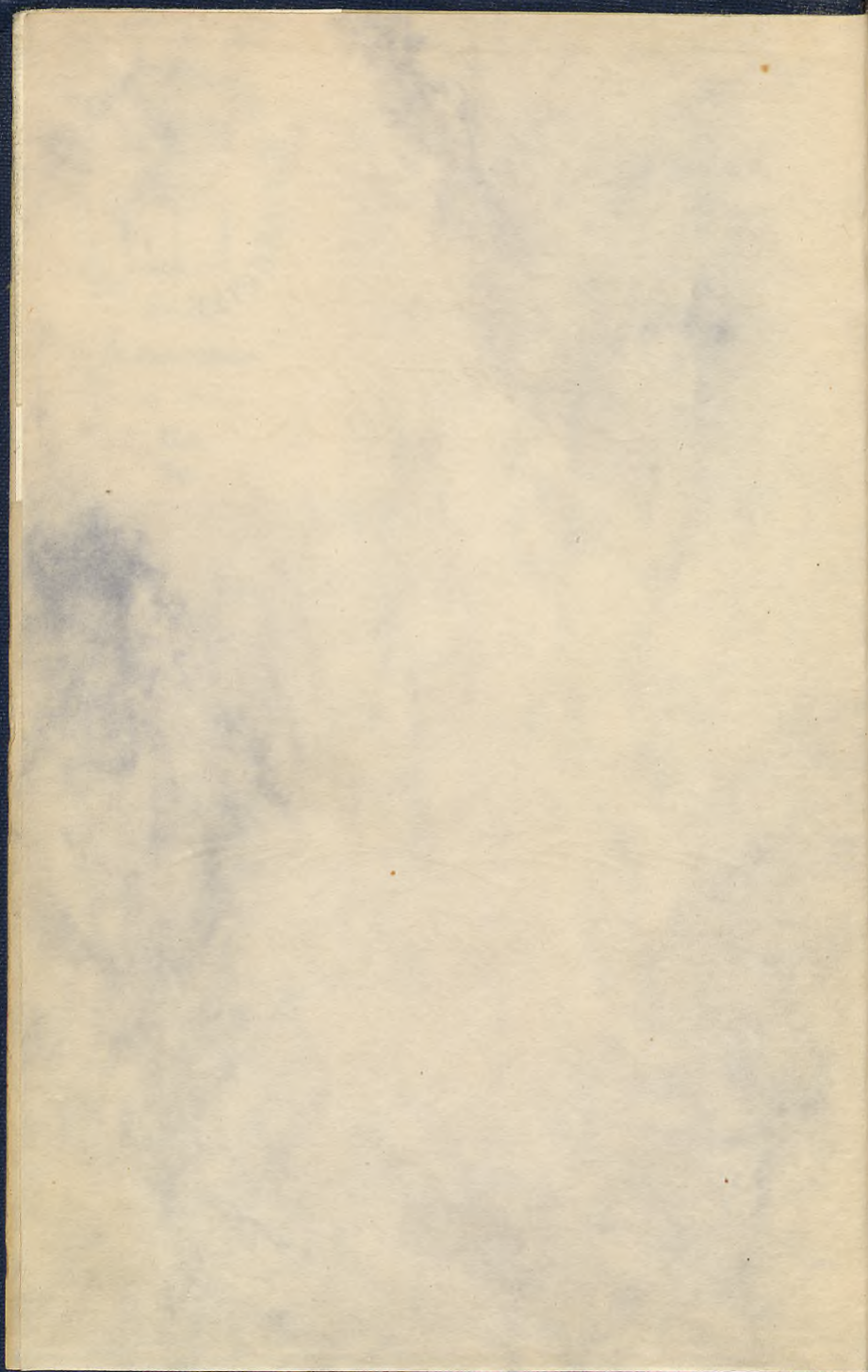

Allmänna Sektionen

Litt.

Sv.

Harriet Löwenhjelm's
DIKTER

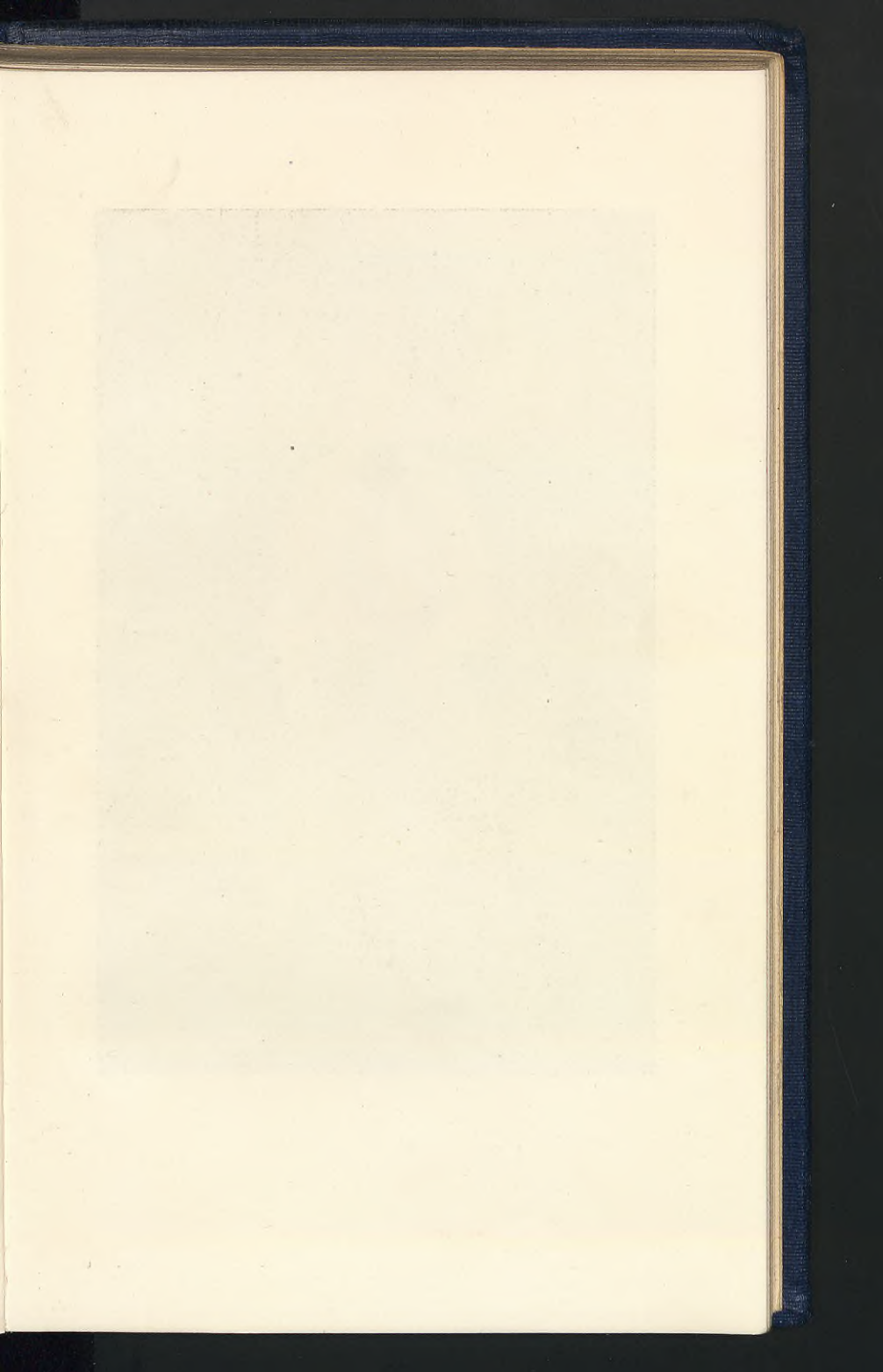
P. A. Norstedt & Söners
Förlag / Stockholm

11

Harriet Löwenhjelm

D I K T E R

11
5.

D I K T E R

av

Harriet Löwenhjelm

Andra upplagan

*Stockholm / P. A. Norstedt
& Söners Förlag*

STOCKHOLM 1927

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

274075

Den 18 februari 1887 föddes i Hälsingborg HARRIET LÖWENHJELM, den fjärde i ordningen av fem syskon. Föräldrarna voro ryttmästaren, sedermera översten G. A. Löwenhjelm och hans maka Maggie Löwenhjelm, född Dickson. Harriet Löwenhjelm's första levnadsår förflöto i Hälsingborg på villan Tågaborg, men hösten 1893 flyttade familjen Löwenhjelm till Örebro och redan 1895 därifrån till Stockholm. Harriet erhöll först undervisning i hemmet av guvernant, sattes 1894 i skola i Örebro och genomgick efter överflyttningen till Stockholm Brummerska skolan, som hon lämnade våren 1903. Hon fortsatte därefter, 1903—1907, sina studier vid Anna Sandströms högre lärarinneseminarium. Ett avbrott skedde dock vintern och våren 1904—1905, då hon åtföljde sin fader på en resa till Ceylon, varest överste Löwenhjelm's äldre, gifta dotter då var bosatt. Under återresan, som företogs med ångbåt till England, inträffade vid genomfarten av Gibraltarsund ett häftigt väderleksomslag, i det att värmen, som rått under färden över Röda havet

och Medelhavet, hastigt avlöstes av kyla och blåst. Harriet Löwenhjelm, som under genomfarten genom sundet vistades på däck, ådrog sig därvid en svårartad förkylning, vilken övergick till lunginflammation. Sjukdomen tog hårt på hennes krafter och torde väsentligen hava bidragit till utbrottet av den lungsjukdom, tuberkulos, som sedermera ändade hennes liv.

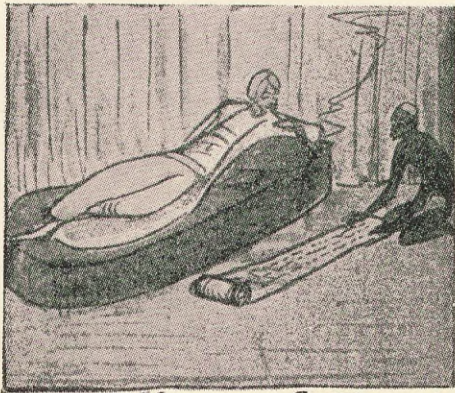
Redan under uppväxtåren hade Harriet Löwenhjelm visat anlag för ritstiftets och penselns konst. Efter seminariestudiernas avslutande övergick hon till utbildningen av dessa sina konstnärliga anlag. Hon studerade 1907—1909 på fröken Cardons ritkola i Stockholm, genomgick 1909—1911 Konstakademiens elevskola och arbetade 1911—1913 dels på samma akademis etsningsskola dels på Wilhelmsons ateljé. Hon medhann under dessa år även ett par utländska resor, England 1908, Tyskland 1909, Frankrike 1913.

År 1914 började Harriet Löwenhjelm lungsjukdom, som redan tidigare spårats, taga allt allvarligare form. Från denna tid förflöt hennes liv — bortsett från avbrott för besök i föräldrahemmet eller hos anförvanter — under vistelse på olika sanatorier, Vejlefjord 1914, Romanäs 1914—1915, Mesnalien 1916, Romanäs 1916—1918. Hon avled på Romanäs sanatorium den 24 maj 1918. Hennes stoft vilar på Djursholms kyrkogård.

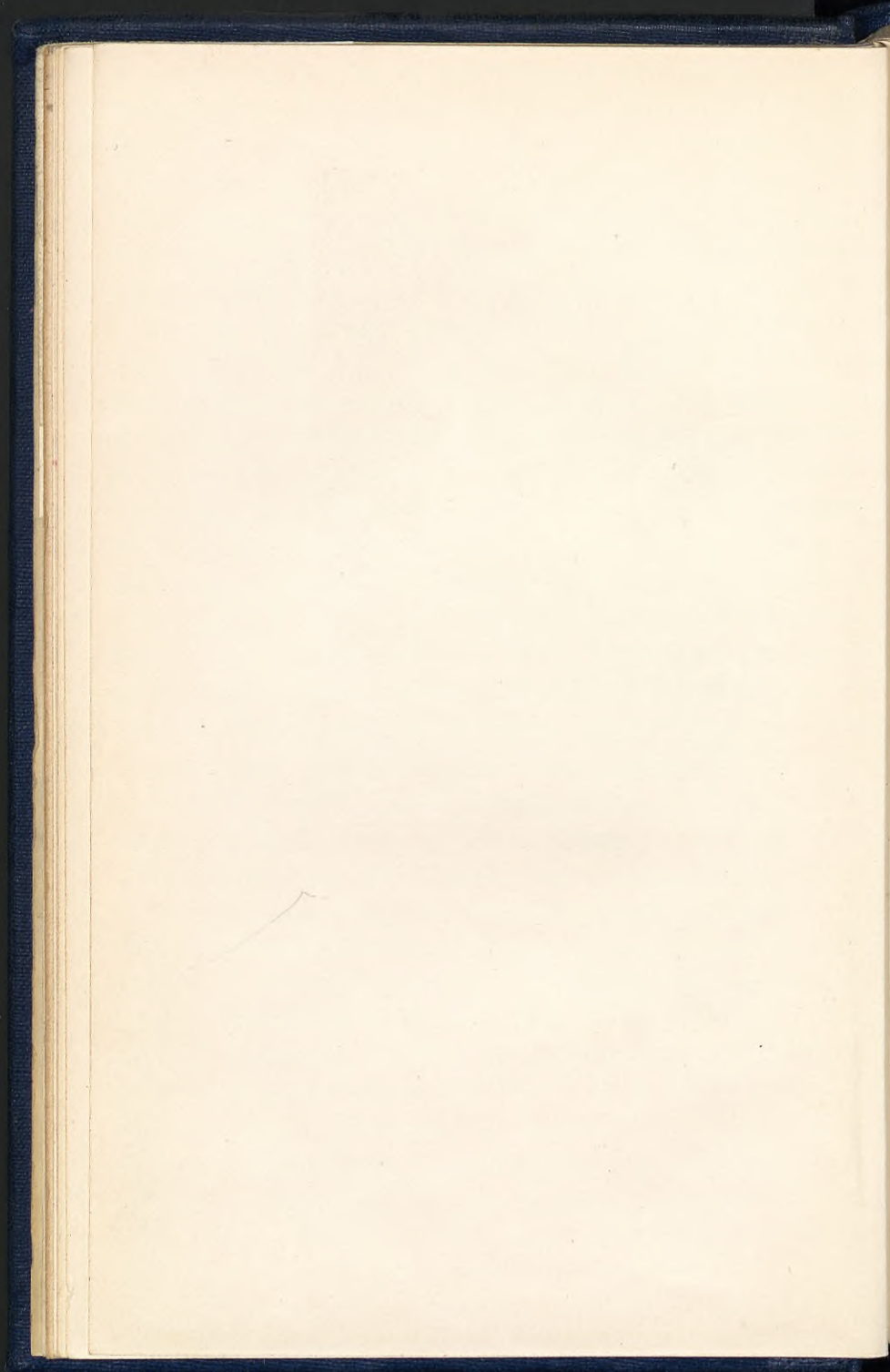
Harriet Löwenhjelms var road av att sammansätta små verser, och ett stort antal av dessa, härstammande från alla tidpunkter av hennes liv allt ifrån skolåren fram till hennes sista sjukdomsdagar, finnes i behåll. Versskrivningen skedde endast för hennes eget och de närmaste vännernas nöje. Ofta var dikten endast en rimlek eller en s. k. dårdikt, understundom ett fantasiuttalande, lagt i en diktad persons mun, men även allvarligare dikter förekommo. Versskrivningen skedde ofta i sammanhang med konstnärligt arbete. Dikten blev en förklaring till en lavering, en etsning eller ett träsnitt, och bilden blev en illustration till versen. Så utförde hon 1913 en serie etsningar till av henne skrivna verser och sammanställde dessa etsningar och verser i ett litet häfte, som hon kallade »Konsten att älska och dess följder, hvarsamt utlagd i bild och text av Harriet Löwenhjelms». I häftet fingo även plats ett par dikter, sammanfattade under titeln »Konsten att jaga». Häftet, reproducerat i litografiskt tryck i 50 exemplar, utdelades bland hennes vänner. År 1915 sammanförde hon ett antal sonetter till en samling, som hon illustrerade med träsnitt och tuschteckningar. Samlingen, utförd för hand i endast ett exemplar, kallade hon »Sonetter till nobla damer och döda libertiner». Hösten 1917 renskrev hon ett urval av sina dikter i en bok och illustrerade verserna med små laveringar. Samlingarna voro icke gjorda med någon tanke på

offentliggörande. Emellertid utverkade några av hennes vänner kort tid före hennes död hennes tillstånd att i tryck framlägga ett lämpligt urval av hennes dikter. Vännerna utgåvo också efter hennes död ett mindre antal dikter med tillhörande teckningar och dessa så publicerade alster av hennes hand hava tillvunnit sig ett icke obetydligt intresse. I förhoppning, att även en ny och fullständigare samling av hennes verser och därtill hörande illustrationer skall kunna vinna förståelse, framlägges denna bok för offentligheten. I densamma har medtagits ett urval verser ur de tre ovannämnda samlingarna men även ett antal andra dikter. I tanke, att denna samling bör innehålla prov på olika slag av hennes verskonst, har här även medtagits en del rimlekar och tillfällighetsverser, och har därvid icke kunnat undvikas, att även verser, som Harriet Löwenhjelm själv tillmätt mycket ringa värde, fått medfölja. Många av dikterna hava, såsom ovan antytts, formen av uttalanden, lagda i olika fantasipersoners mun. Det må här anmärkas, att dessa alltid äro tänkta som män. Samtliga illustrationer (fotografiet självfallet undantaget) äro av Harriet Löwenhjelmns egen hand.

Christer Mörner.

Harriet Löwenhjelm

Nu så dansa denna världens barn,
dansa på flärdens tilja,
men jag nystar på drömmarnes garn
ensam bland ros och lilja.

Världens barn ha kutter och smek,
de hovera sig och gilja,
men jag leker min egen lek
ensam bland ros och lilja.

Aldrig såg jag min hjärtans kär
mer än i mina drömmar.
Grön är klädningen, som hon bär,
grön med rosende sömmar.

BEATRICE-AUORE.

I gamla sta'n, vid Kornhamnstorg,
i Hallbecks antikvariat
en gammal drömbok köpte jag
i folioformat.

Sen drömde jag förliden natt
om Beatrice-Aurore.
Det är en gammal käresta
väl död sen många år.

Hon stod mig när, hon tog min hand,
hon manade mig: Kom!
Med ens förstod jag, att hon var
den enda jag tyckt om.

Vi gingo i en lindallé
på gula, våta blad,
och tårar sköljde på min kind
och jag var ändå glad.

Vi gingo länge hand i hand
och talade som barn.
Så stodo vi med ens framför
en gammal väderkvarn.

Jag sade: Beatrice-Aurore,
säg vill du bliva min?
Ta fatt mig då! hon ropade
och slank i dörren in.

Och jag sprang in och letade
i alla dunkla vrår
och ropade, men ingenstans
fanns Beatrice-Aurore.

Jag vaknade vid att jag grät
och kände hjärtats sting,
och i min drömbok sökte jag,
men där stod ingenting.

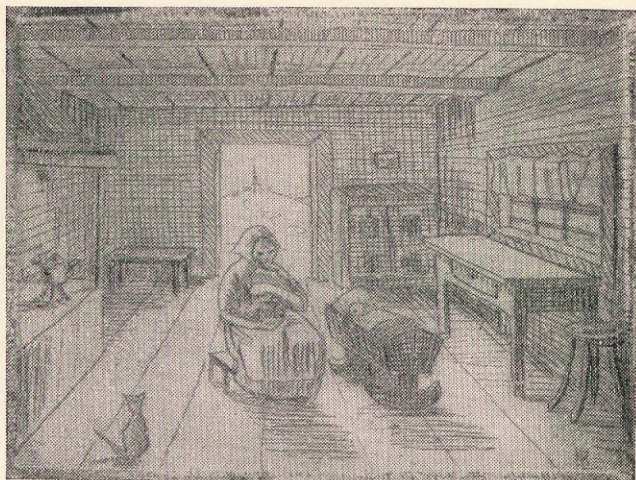
HYMENS BAND.

Uti jordens öknar torra
och i världenes Gomorra
är ej gott att gå allena.
Skönt när hjärtan två sig ena.

BARNBÖRDSGEMAKET.

En moder i sängen, en fader bredvid
det höves i barnbördsgemaket,
därtill jordegummor, som bida i frid,
och ivriga änglar i taket.
Och så kommer barnet i sinom tid
med skrik och är hjälplöst och naket.

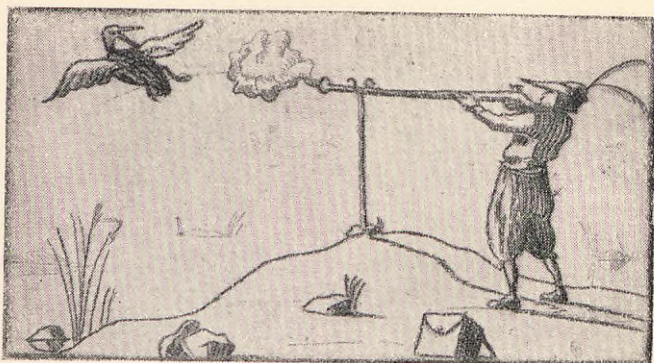

VAGGVISA.

Solen går sin höga ban
uppå himlarunden,
månen seglar som en svan
uti midnattsstunden.
Allting gammalt är så nytt
för en liten fattig glytt,
som kom i jåns till världen.

Gud give att en markis jag var
med miniatyrhov och taffel
och ej den veriebte negern, som bar
markisinnans hår på en gaffel.

JAKT PÅ FÅGEL.

Tallyho, Tallyho, jag har skjutit en dront,
en dront har jag skjutit med luntlåsgevär,
då solen rann ned mot en blek horisont
och havet låg blankt mellan öar och skär.
Då bolmade rök i en luft, som stod ljum,
och rymden var som ett ekande rum,
där skottet skallade fjärran och när.

Jag har skjutit en dront, jag har skjutit en dront.
Mine bröder, stå upp av er makliga ro.
I kunden väl aldrig er tänkt något sän't,
I krasse, förkrumpne och sene att tro.
Han var stor, han var brun, och han skrek som ett barn
och vingarna klapprade som på en kvarn,
då han föll till det rum, där som fiskarna bo.

Jag har skjutit en dront, jag har skjutit en dront.
Och nu går jag till byn, där som bröderna bo.
Nu vänder jag åter, men tom är min kont
och jag ropar ej mer: tallyho, tallyho.
Och jag talar väl ej om det undret, som skett.
Jag känner er väl, I ha'n förr mig belett,
I krasse, förkrumpne och sene att tro.

JAKT PÅ HÖGVILT.

En enhörning lopp genom skogarna fram.
Gud skänke oss glädje och löje!
Den vilje vi jaga med buller och glam.
Tallyho, Tallyho, vilket nöje!

Herr Gabriel tager båd armborst och spjut.
Gud skänke oss glädje och löje!
Och driver sitt koppel i skogarna ut.
Tallyho, Tallyho, vilket nöje!

Herr Gabriels hundar de löpa med skall.
Gud skänke oss glädje och löje!
En enhörning skola de bringa på fall.
Tallyho, Tallyho, vilket nöje!

Men på en grön kulle en jungfru där satt.
Gud skänke oss glädje och löje!
Hon drömde och glömde båd dag och båd natt.
Tallyho, Tallyho, vilket nöje!

Och inne i skogarnas mörkaste snår.
Gud skänke oss glädje och löje!
En vit och förtrollande enhörning går.
Tallyho, Tallyho, vilket nöje!

Herr Gabriel jagar och kopplet det gnyr.
Gud skänke oss glädje och löje!
Men hans byte rakt fram till den jungfruen flyr.
Tallyho, Tallyho, vilket nöje!

I jungfruens knä lägger huvet han ned.
Gud skänke oss glädje och löje!
Herr Gabriel, håll upp, ty nu lyser det fred.
Tallyho, Tallyho, vilket nöje!

FÖRHISTORISK JAKT.

I öster rullar ett brandrött klot
över stelnad trapperuption.
Det är sol över slätter, där mammutfot
gjort hålör i kritformation.
Tertiärtidens dimmor ha vikit hän
i den dunkla prekambriskä natten,
men dess barrskogars kåda glittrar än
som bärnsten i klargrönt vatten.

I land, där makairodus rovgirig smög
bakom lippidodendrons stam
och var droppe av blod ur molluskerna sög,
har gondwanasystemet gått fram.
Kreodonten nu slumrar i ro som fossil
i sakta vittrande trias,
och lummerskogarna mil efter mil
ur isigt hölje befrias.

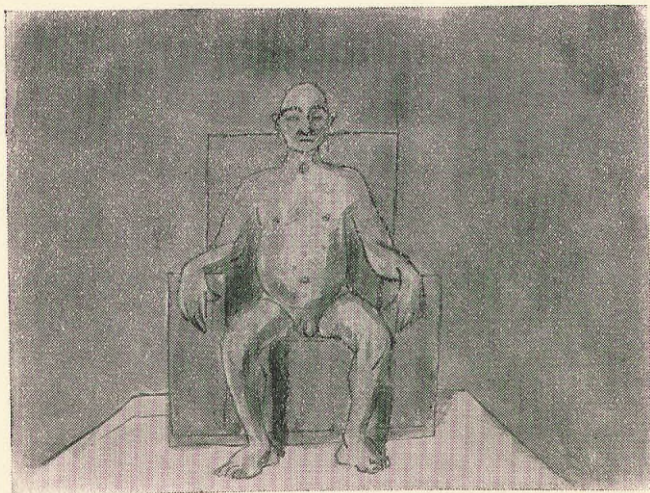
I nejder, som genljöd av urhästens tramp,
är det öde och skövlad allt,
och tornhöga vågor draga till kamp
mot klippor av sprucken basalt.
Där i duniga redan bland juraträn
Epyornis fordomdags kläcktes,
nu står allena på bottenmorän
Pitekantropos Erektus.

Nyss från horisont och till horisont
han sprängt fram efter grottornas djur,
och med väldiga hovar hans livmastodont
slagit gnistor i veckad silur.
Nu står han allena bland flyttblock och grus
bland stenkols- och Devonkullar,
och hans öga blinkar mot brandrött ljus,
som på bergens spetsar rullar.

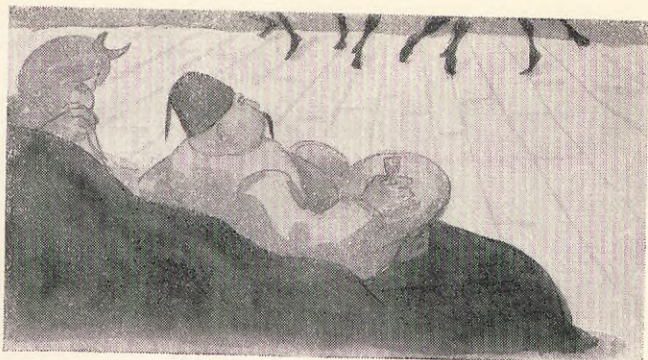
Belsassar är drucken av vin och mätt.
För den siste av Nebukadnessars ätt
små fötter låt dansa kring salens fontän,
som stenarna vätt.
Ty konungens själ vill sväva hän.
Belsassar är vägd och befunnen för lätt.

På tinnarna brinna lågorna matt.
Över staden hänger en glödhet natt.
Nu har konungen gästabud i sin sal.
Hör sånger och skratt.
Hör klang av oboë och cymbal. —
Belsassar! Din själ skall tagas i natt!

Bel-Marduk har mördat sin son Ivoklys.
Ren likvakans talgdankar flämta.
På den väg, som av vilda centaurer skys,
sarkofagen jag sändes att hämta.
Av blödande fingrar skall svepningen sys,
ty Bel-Marduk har mördat sin son Ivoklys.

Bel-Marduk sitter så stel som en bild,
han har dräpt, han har räddat sin ära.
Giv mig rödaste vin till att supa mig vild,
detta liv blev för tungt till att bära.
Kan det givas en gud, som är nådig och mild,
när Bel-Marduk är hård som en stenhuggen bild?

Vid lutans knäppar
och odaliskers dans ambassadören
till feta läppar
för sorbetglaset, glömsk av silkessnören.
En hymn till nattens stjärna sjunger kören.

O, I eunucker,
som blomstergårdarne i Stambul ansen!
Bak bärstolsluckor
en hög gesandt förs bort av ambulansen.
Se, purpurfanan sänks på bambulansen.

Sårfotad nöter jag tempeltrappan;
urblekt och trasig är pilgrimskappan,
unken av jordens fukt.
Si jag vill dansa på panterhuden,
dansa inför den okände guden,
rusig av rökelselukt.

Offerflamman irrar.
Guden tomögd stirrar
mot en töcknig natt.

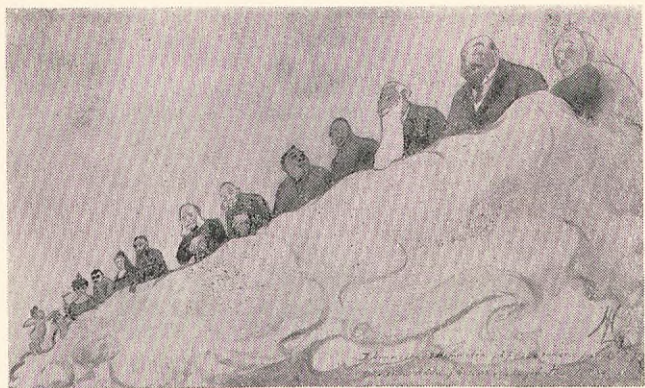

Jag vill ropa: Miserere,
och vandra i gisslaretåg,
ty med synder svarta och flere
jag redan i vaggan låg.
All jordens skuld jag bär i mitt bröst.
All jorden skall ropa med min röst:
Miserere!

Utav det droppande regnet
min kåpa är bliven våt.
I fredliga klosterhägnet
min brödkant aldrig jag åt.
På de våta vägarna måste jag gå,
och blodig måste min rygg jag slå.
Miserere!

Och valde man ock bland de sämste,
som uppå jordenom gå,
bland syndare den förnämste
för visso jag vore ändå.
Jag måste risa till döds den man,
som mot Gud Fader så synda kan.
Miserere!

I pelargångar, skumma och groteska,
jag drack de gamla faraoners vin.
I halmtäckt hydda hos en from rabbin
jag åt mitt påskalamm med örter beska.
Vad Pytian på gjuten trefot svarte
jag tydde för en frågvis demagog;
och spenabarn jag bringade Astarte,
som grym och lysten på en guldbädd låg.
Invid den vita elefantens snabel
i Perahera jublande jag gick;
och bävande mig böjde för den blick,
som sändes mig av Herren Bel i Babel.
Jag tryckte mina läppar hårt mot Kaba
och prisade Allah med böners ljud.
Men, visa mig i dag en större Gud,
och jag drar ut likt drottningen av Saba.

I Himmelen, i Himmelen
på första radens fond,
där sitta döda förstar
och se på tout le monde.

VÄRLDENS RELIGIONER.

Pedagogisk dikt för den mognare ungdomen.

Nu så är rabbinen nyter,
då i templets pelargång
han hör portens proselyter
stämma upp en vallfartssång.

Roparen från minareten
kallar muselmän till bön:
»Bedjen, kämpen, då I veten
paradiset blir er lön!»

Nunnan sig i cellen späkar
under blodigt gissel böjd,
likväl, Brigham Young, du nekar
ogift kvinna himlens fröjd.

Popen framför helgonnischen
böjer fromsint sina knän,
medan virke till fetischen
kaffern tar bland strandens trän.

Upp Madame Blavatsky stiger
på sin talarstol i dag.
Lyssnarkretsen stilla tiger
vid dess tal om Karmas lag.

Medicinmannen vid stranden
frambär offer för sin klan,
manar fram »Den store anden»,
aktad högt av indian.

Under Buddha ligga välden,
länder under Con-fu-tse.
Parseern ber till rena elden,
stjärnan dyrkas av kaldé.

Laman läser Ramajana,
läser sanskritpoesi,
och han längtar till Nirvana,
där han allt får strunta i.

Vi släpade sten i Sahara
att bygga en hög pyramid.
Vi gingo i Bacchi skara
i fornglädjens rusiga tid.

Sen stängde vi in oss bak murar
och målade fönsterglas,
och synden och nådens skurar
vi kände i säll extas.

Ej längre vi ville oss risa
och droppa vax på vår arm,
vi sjöngo vår höga visa,
me'ns ännu vår håg var varm.

Vi kämpade manligt och modigt
med penna, pensel och svärd,
vårt kött och vårt sinne var frodigt
och kring oss en lockande värld.

Sen dvaldes vi helst i salonger
bland puder och sidenstass
i bandrosor och robe-ronder,
och vår tunga var sirlig och vass.

Sen vaknade romantiken,
en fläkt ifrån flydda dar,
då ryttarens horn över viken
ett bud till stolts jungfrun bar.

Nu köpa vi järnvägsbiljetter,
och på sociala problem
vi tänka i sömnlösa nätter
och drömma om egna hem.

Madame är mycket fin och mycket näpen
och hennes blod är blått, så blått som möjligt.
Madame förstår så bra båd' trist och löjligt
och hon har ganska ofta gjort mig häpen.

Madames lever har jag fått övertvara
och många sköna ting har jag fått skåda.
Ack om vi finge till Cythere fara
Madame och jag, jag och Madame, vi båda.

Så farom till Cythère, som evigt grönskar,
vars lund för kärlekspar står evigt färdig.
Förlåt Madame, att liten är min båt.

Förlåt, jag vet ju att jag fåviskt önskar,
och kanske min sonett är föga värdig
en sådan fin och näpen Dame. Förlåt.

En grå och stilla sjö med sankta stränder,
med bruna vassar och med gula trä'n.
Från land hörs usla kråkors hesa skrån
och i det stilla vattnet knurra änder.

Ack inom kort de skola draga hän
till mera lyckliga och varma länder,
me'ns här i köld och mörker allt sig vänder
och vinden sliter sommarns lust-palai'n.

Det bor förgängelse, evart man skrider.
I själatåget all natur'n sig vrider.
En dum person går kring bland döda blad.

Den tänker på, att det var ljuvt i våras
att av en lustig liten dame bedåras,
så ljuvligt, att Personen än är glad.

Det var en slump att vi fick träffas åter,
vid Gud, en lycklig slump, fru markisinna.
Ett hjärta, som var dött, har börjat brinna.
En själ, som var förfrusen, lycklig gråter.

Jag kysser ivrigt dina smala händer
och frågar — frågar om båd det och detta.
Du ler en smul och ber mig att berätta,
hur jag har sökt dig genom alla länder.

Hur jag har sökt dig? Alla damer sköna,
som jag har skådat, har jag adorerat,
men ingen kom mig att förglömma dig.

Att tala om dem kan väl knappast löna.
En enda dame mitt hjärta har regerat,
men hon bedrog och övergav ju mig.

Madame är död och ligger blek i sängen
och ser så gruvligt trött och liten ut.
Madame är död och skådespelet slut
och scenen dold av dessa sängomhängen.

Jag såg ju henne aldrig sova sött,
såg henne endast vaken le och tala.
Nu vet jag, att hon dolde det fatala
att hon var innerst gammal, hård och trött.

Hon var en liten näpen, road flicka,
som fick av livets alla drycker dricka,
tills livet blev en kamp och ej en lek.

Hon blev så ensam, såg med ögon kalla
och trodde ingen; och jag svek som alla
ma belle dame, som nu är död och blek.

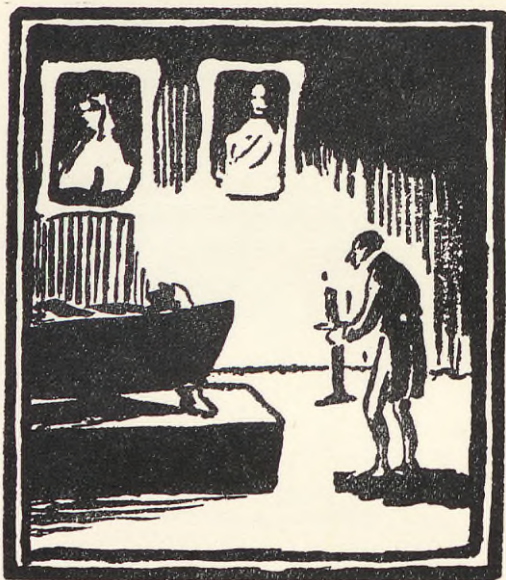

En höstlig dropp från blad och grenar faller,
det snyftar sakta mellan kors och vårdar.
Jag minns den dag vid klockeklangens daller,
då du drog in att bo i dessa gårdar.

Jag är en fånge, kedjad bak ett galler,
men fordom löpte jag som skogens mårdar,
jag tänkte ej på morgonda'r och gårda'r;
en mun jag kysste, blekröd som koraller.

Jag kan ej tänka på all fröjd vi njöto,
men lever jag, så är det för att minnas
all glädje här på jorden du mig givit.

Men stunden kom, och dina ögon slöto
sig, och du gick att aldrig mera finnas,
och jag blev kvar att dra's med detta livet.

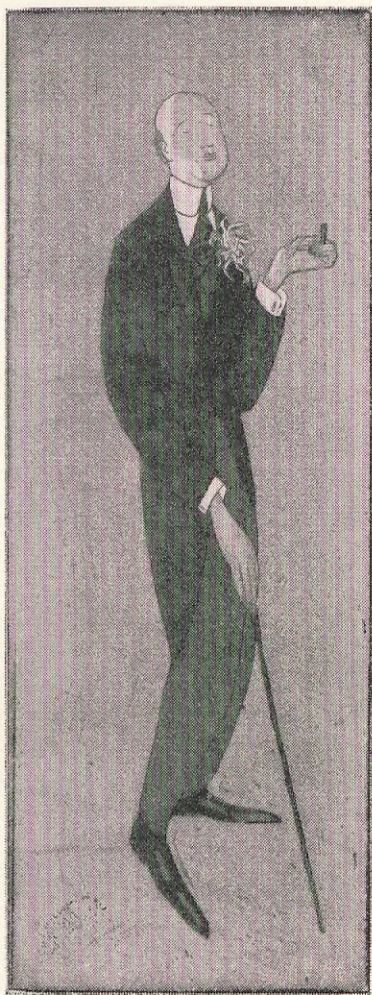

Nu har baronen gått till sina fäder.
Baronen var den siste utav ätten.
Nu står han lik i sal'n med gyllenläder,
betraktad stelt utav familjporträtten.

För fönstren hänga tunga draperier
och taffeltäckarn putsar vaxljusvekar,
en typ från Rococo'ens Sans-Souci'er.
Av gamla steg på bonat golv det ekar.

Ack min baron! Vem kunde fordom skämta
som du i sal'n bland vänner och bland viner
med cyniskt, gammaldags spirituellt behag.

Du slagrörd blev som gamla libertiner.
Se gula vaxljuslågor fladdrigt flämta
ett spöklikt sken kring dina nobla drag.

Jag är besatt utav en enda känsla
och allting annat krymper och förtorkar.
Pegasen ville jag ju gärna grensla,
men — ve mig arma — jag platt intet orkar.

Jag ville sjunga om den charm, som flödar
från mannen, som förstår att bära kläder,
som obekymrad går mot tusen dödar
och sorgfri genom flärdens salar träder,

ty si, han vet, hur väl hans rock är skuren
och att hans halsduk är en ögonlisa.
Men nej! Jag bliver stum som dumba djuren
och faller ned för att i stumhet prisa.

EN KLAGOVISA ÖVER TYSKLAND.

(En gourmand tillägnad)

En gång har också jag det landet gästat,
där sehensvärdig är varenda plätt;
det land, som Kaiserns ande durchförpestat,
där Denkmäler man överallt har rest att
åminnas någonting, som en gång skett.

Dock vill jag aldrig glömma rosenstocken
i Hildesheim och Dömens små kapell;
men *Du*, du minnes endast bottenfocken
utav en iskyld flaska Henkel trocken,
som dracks en natt i Trulssons lyxhotell.

Du, som »The Gourmets guide to Europe» följde
och hamnade vid Pfortes fyllda fat,
vad bry väl dig de strida regn, som sköljde
Thüringerwald och utsiktsbergen höljde.
Ditt öga sökte endast utsökt mat.

Dock känner jag en lust att fråga: »Männe
du minns ett rimmat anslag i Wachstein,
und auch die dicken Herrn aus »Hohe Sonne«?
Ich weiss, sie hatten nie gefühlt die Wonne
ein solcher dicker Deutscher nicht zu sein.

Doch! Bringet mir die Raubenritter wieder,
und junker Georg bringet mir zurück;
und Goethes Gartenhaus und Heines Lieder.
Ja, ge mig blott de gröna jägartider,
som jag har sett på tusen oljetryck.

Von Sonntagsleuten voll die Stadt ich sehe
und jedes Gust'chen hat 'nen Grenadier.
Die Siegesgöttin winkt mir aus der Nähe.
Ich grolle nicht. Zum Patzenhof ich gehe
und trinke dort ein Seidel dunkles Bier.

God bless you, gamle quærlant,
det är min själ en smul ej sant
att du är förorättad.
God bless you, sir! Och tro du mig,
all världen ler så hult mot dig!
Nu kan du vara lättad.

God bless you, sir! Och se dig kring
på jordens underfulla ring
som Noak förr i arken.
Se luften är av fåglar full
och grönska spirar strax ur mull,
när tjälen gått ur marken.

Och tusen millioner djur
sin vinterdvala krypa ur,
de bygga bo och föda.
God bless! Är allt ej ganska gott?
Har Gud ej skapat verkligt flott
och gjort sig mycken möda?

O jord, som stiger tvagen
ur glidande isars bad!
Han kommer, den stora dagen,
om vilken siaren kvad.

Över långa blånande åsar
går ett skimmer som förebud.
Så täljen, I skriande måsar:
Det är solen, det är dagens gud.

Du, som ruvade skum och dunkel
med natten som huvudgård,
långt söderut står en karfunkel,
rund, röd och förundransvärd.

Du folk, som i grottor dig gömde,
i skumhet och gruvlig skräck,
han kommer, den guden du drömde.
Dina bedjande armar sträck!

Träd ut och skåda att världen
är stor och härlig och vid!
Lång, mycket lång blir nu färden
och full utav mödor och strid.

Träd ut och skåda ditt rike,
ditt arv i besittning tag;
och blive till gudars like
de bävande trälar en dag!

O hav med ödsliga salar
och iskalla, gröna rum,
där ingen hör eller talar
och dagern är evigt skum.

En nattvind spelte på sin hesa giga
och for kring skorstenspipor och kring däck,
när uti djupet nedsjönk sakteliga
en engelsk örlogsman, som blivit läck.

Nu stiger ett eldklot ur havet,
nu flykta dimmor och natt,
nu glömmom, vad mörkret begravet
av smärta och hemlig skatt.

Nu dansar solen på ett golv av glitter,
hon dansar på en rörlig mosaik.
Men djupt därunder, stel och dyster, sitter
Lord Kitchener mellan bleka sjömanslik.

AFTONSTÄMNING PÅ CEYLON.

Det är ljus, det är ljus. Visst har solen gått ned,
men det lyser, det lyser ändå.
Det är ljus på backig rödsandad led.
Det är ljus i var skrymsla och vrå.

Det är ljus och dunkel blandat ihop
till ett underligt skimrande sken,
som krupit ned i varenda grop
och bakom varendaste sten,

som sitter på tebuskens glatta blad
och bakom grevillians stam,
som dröjer bak halmtäckta hyddornas rad
och djungelklädd, bergig kam.

Det är tidens ur, som stannat ett slag;
och jorden ligger i rus.
Det är som på skapelsens första dag
då befallningen ljöd: »Varde ljus!»

Nu tiger nattluften vårlig och klar,
om gryningen varslar han redan,
men allra överst på himmelen far
en bleklad måne i nedan.

Si Gud haver skänkt oss sin signade vår
och snön han töar i ljuset,
fast allt, som tinade upp i går,
i natt ligger åter fruset.

Ack, vor' jag en älg eller vor' jag en lo,
som löpte i villande skogen!
Men är jag en mänska, som mistat sin ro
och lossat av rätta fogen.

Då blir det väl bäst att sätta sig ned
och låtsa sig nöjder och glader
och endast önska sig hjärtats fred
som nådaskänk av Gud Fader.

Men hjärtats fred kan en aldrig få,
om en inte vill redligen sträva.
O, gode Gud, låt hastligen gå
den tid, jag haver att leva!

Nu våras det åter och påsken är när
och luften så klar är vorden,
nu vandra Vår Herre och Sancte Per
ånyo omkring här på jorden.

En stund ha de lämnat himmelens hem,
på smältande vägar de skrida.
Männ' vandringen går till Jerusalem
och männ' de gå upp för att lida?

Nu spricker det knoppar ur svarta träd
i korta och ljusa nätter,
och lantmannen skådar den spirande säd,
varmed han besått sina slätter.

Nu skiner solen stekande varm
i små och stora städer;
det vimlar av mödrar med barnet på arm
och snälla familjefäder.

Och älskande par gå vid varje vik,
i lunder, på fält och gården;
under tiden bärs somliga bort som lik
och småbarn födas till världen.

Skåda, skåda hur det våras.
Snön har smultit, se och märk.
Än en gång skall vi bedåras
av de gamla underverk.

Världen lyser, jorden grönskar,
vindar gå med lätta fjät.
Kanske får jag som jag önskar,
förr än någon anar det.

Här i jordens gröna lunder
stundom himlablomster gro,
men för mig ske inga under,
fast jag villig är att tro.

Det lyser grönt och ångar
från alla strån och blad;
på våta och sandiga gångar
ska en gå för att känna sig glad.

Vad det ändå finns mycket på jorden,
som en inte har aning om,
och nog minns en de gamla orden
om den glädje, som aldrig kom.

O Gud! Vad det ändå är sorgeligt,
att det aldrig blir något av
och vårt leverne varder så borgerligt
och vi mätta vår själ med drav.

Det skiner en sol och det blåser en vind
på slätten där jag går.
Jag är en gammal lustig pan,
som vankat i många år.
Vad är det för grå förfallen gård,
som ligger öde och låst?
Vad batar ett hem? Hela jorden är min,
där jag vandrar i sol och i blåst.
I skogen bland dröslande röda löv
har vinden gått till ro;
det gliser sol mellan stammarna,
där ekorrhingarna gno.
Hela da'n har det ljudit en flöjtmelodi,
densamma igen och igen;
den har drunknat i blåst, men i skogens lä
kan bättre jag höra den.
Det är en lustig dur-melodi,
men den spelas i klagande moll
av en ensam vandrande höstlig pan
eller faun eller annat troll.

Ett safir-hav, blandat med karbunkel,
svallar isbemängt vid polens dunkel,
sjungande sin enahanda sång.
Och små barn med fjällig fiskstjärt plaska
i dess vågor, sugande på flaska.
Deras kalla ro är evigt lång.

Sådan kyla, mia cara,
blir vår säkra död och grav.
Låt oss fara, låt oss fara
till ett varmt och lyckligt hav.

Ett smaragd-hav, blandat med kristaller,
reser sig i trots mot himlen, faller,
tornar åter skyhögt upp sitt skum.
Havsens vilda folk till dans sig para.
Vrålande de vreda vindar fara
genom rymdens ödsligt dunkla rum.

Cara mia, oh marchesa,
detta hav är ej för oss,
där de vilda vågor fräsa
och de vreda vindar slåss.

Ett opal-hav, mängt med silvertyger,
sakta snyftande och smeksamt smyger
kring en övärld, leende och ljus.
Här är soligt, här är gott att stanna,
stora fåglar, brokiga och granna,
sjunga smäktande vid palmers sus.

Cara mia, lilla duva,
stanna här hos mig och njut
sälla, lyckliga och ljuva
solskensdagar utan slut!

DET GLADA FÖLJET.

(Översättning från Rupert Brook, »The Jolly Company».)

Jag såg mot stjärnors muntra hop
i avund under timmar sena
och höjde upp till dem mitt rop:
»O, vita stjärnor! Ni allena
i verklig kärlek och i tro,
i strålljus vänskap samman bo.»

Med fröjd och gamman syntes de
i glatt kamratskap gå sin bana.
Gud Fader själv må nådigt le
åt skarans glam och aldrig ana,
att var och en med sorg och tår
allena i sin öken går.

Men jag, jag älskade dem så,
höll kär dem, som sin ljusa gång
allen i ändlös rymd få gå
förtvvlade. Ty natten lång
som myggors tunna röst det lät,
när stjärna efter stjärna grät.

EN DAG.

(Översättning från Rupert Brook, »One Day».)

I dag jag varit lycklig. För mitt sinn
du hela dagen stod. Jag vävde in
ditt skratt med ljusets dans på böljeskum.
Med kärleks moln jag strödde luftens rum.

Jag sände dig med havets vita våg,
bekrönt med drömmar, vilka knoppats fram
ur vårt eländes gamla stoft och damm.
Med ny dåraktig lycka i min håg

med mörka minnen sorglöst lekte jag
liksom ett barn i timmar med en grann
och sällsam sten en solljus sommardag,

en sten, för vilken fordom städer brann
och kärlek sveks och män begingo mord
och furstar blevo till en handfull jord.

Om vägen till livet är rak eller krokot,
det vete Herran allena, som styr.
Det, som om söndagen tycks mig så tokot,
syn's mig helt klokt, ren när måndagen gryr.
Ty si, att människohjärtat är brokot,
det har jag lärt mig för var dag, som flyr.

Ynkligt det slutar och sjaskigt och snöpligt,
på vilka vägar jag än månne gå;
ömsom jag löpte, och ömsom jag kröp likt
snigeln, men målet svann undan ändå.
Ty si, att människohjärtat är skröpligt,
det kan med visshet jag trösta uppå.

Sanning det bjuda så många på brickan,
sanning så länge som dagen är lång.
Den, som på sanningen pekar med stickan,
själv han lätt faller på sanningens spång,
men den, som en gång har smakt på den drickan,
likar den ensamt bland dryckerna mång.

Ej Fahrenheit visar mot nittio mer,
ty värmen har flyktat sin kosa,
och upprymda skaror ej längre du ser
gå klädda i ljus cellulosa.
I cibet och sjubbskinn din stofthydda hölj
och fönstren besmeta med lister!
Tag plats vid ditt fyrfat i skinnklädd fåtölj,
förträfflige bildningsfilister!
Du Shakespeare ju kan, är med Goethe bekant,
har läst Solidar och Rig-Veda;
du känner till botten lord Byron och Kant,
Oscar Wilde och Freiherr von Ompteda.
Vad bryr dig den snöstorm, som yr kring din knut,
och att världen är liten och lumpen?
Bland skinnfolianter med ryggen i kut
du sitter där nöjd och förkrumpen.

Fyrti spö på fotens sula
åt en var, som är förstockad,
fariséisk eller krass.
Innerst i de ledas kula
skall han därpå varda fockad
till en halmbädd, hård och vass.

Alla dem, som mig fördöma,
alla dem, som mig belacka,
Jehovah, dem nederslå!
Må din vredes eld du tömma
över varje självgod bracka,
som ej kan och vill förstå!

Herre, jag är själv en bracka
och jag tronar själv på minnen
som en gammal farisé.
Jag är ock ibland de flacka
och jag dömer mänskors sinnen,
fast jag botten ej kan se.

Nu har, till sist, jag blitt så sur och lessen,
så att jag tror jag inte orkar mera,
åt Hälsingland flög mina små intressen,
som en gång hade sig en primavera.

En jurydomstol är mig hela världen;
att »gå på hovbal» vill den mig förmena,
och döma från mig mina slott och gården
och mina jaktrevir och mina renar.

Vid Gud; jag ville bo på minareter.
Men si; mitt rum befins bland jordens svaga,
och du har sagt, att världens härligheter
vinns blott av dem, som kunna oket draga.

Man unnar mig ej guldets i Alaska,
och nekar mig att höga hästar grensla.
Si, jag är blott en bottenlös tom-taska.
»Jag orkar inte» är min enda känsla.

Att leva pauvre blir till sist för djävligt,
och ingen lindring skänka heta tårar,
när livet lider obarmhärtigt sävligt
framåt i ännu bortåt femti vårar.

Men dö jag vill ej. Har jag fått den chansen
att leva här ett liv på denna jorden,
så skall jag mans stå i och ha balansen,
så länge som det än finns mat på borden.

Och du, som satte dig i domarstolen
och mina låts-domäner dömde från mig,
dig hänger jag liksom en glytt i kjolen
och tigger om en enda smekning från dig.

Genom nätternas nunande dunkel
vill jag leda ditt puckliga ök.

Drager dädan, all jordens didakter!
Jag är trött på ert pjoskiga pjunk.
Genom gråa och ljudlösa trakter
går i afton min klumpiga lunk.

Se den ensliga stjärnan som brinner,
må den vara oss ledfyr och bloss,
att ej rymdernas farande djinner
må få någon makt över oss!

I öknarna vilddjuren brumma
sin gamla och hemska ballad.
Låt oss dröja i kryddgårdar skumma
vid de tusende pelarnas stad.

Där bland drömmar och lågmälda sånger
vill i örat jag viska dig: Minns,
vad jag viskat dig tusende gånger,
att allenast en verklighet finns!

Det bodde en förste i Urvädersgränd,
en förste av Guds nåde.
Han hade en nabo i Vintappargränd,
som var illa känd.
Det var åttamördarn Tim Tåde.

Det levde en förste i stor misär
vid stadens svartaste gata.
Han hade en underlig umgängessfär,
en svartkonstnär
och en gammal värdshusragata.

Var afton spelte den försten knack
med dessa obscura personer.
Han lyssnade stum till deras snack.
Det var ju pack
och han hade setat på troner.

Men tiden blev försten lång och tung
förutan vän eller like.
Vad skall den göra, som varit kung,
när han var ung,
men som mistat sitt konungarike?

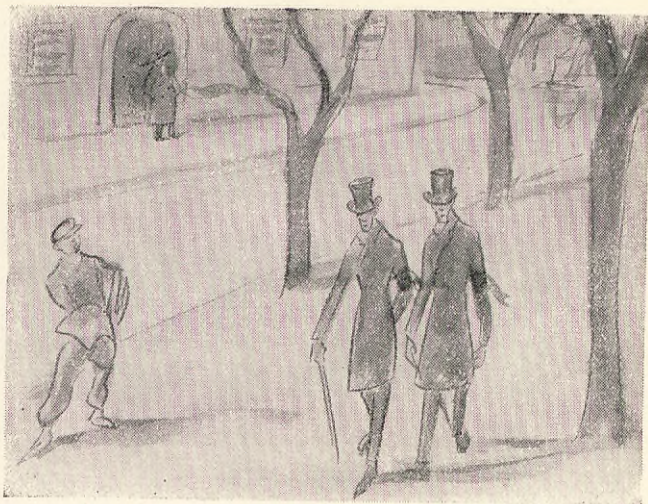

Hos oss i Södra dryckesgränd
det bodde en sälsam herre.
Vi trodde han var oss av Gudi sänd.
Nu är han bränd
och hos oss är det sju resor värre.

Han botade sjuka, han helade sår,
de lama de löpte som hjortar.
Han var vår herde och vi hans får,
och i hans spår
ljöd hell utur alla portar.

Men överheten var honom vred.
»Ej folkets hugnad vi tåle.»
De kastade honom i häktelse ned,
de framburo ved,
de brände honom å båle.

Hos oss i Södra dryckesgränd
det bodde en sällsam herre.
Vi trodde han var oss av Gudi sänd.
Nu är han bränd
och hos oss är det sju resor värre.

Detta släkte är ont och skall förgås med svärd.
Se en pöbel såg jag ragla förgrämd och undernärd.
Jag såg mångel och kiv på marknadsplatsen.
Men de rika såg jag pösa i lusta och flärd
i de präktiga marmorpalatsen.

Jag såg vagnarna rulla på en solig esplanad
och små tidningspojkar ropa för sina extrablad
om en illgärning, som en bov förövat.
Men två sorgklädda änglar såg jag vandra i den stad,
som med styggelse har Herren Gud bedrövat.

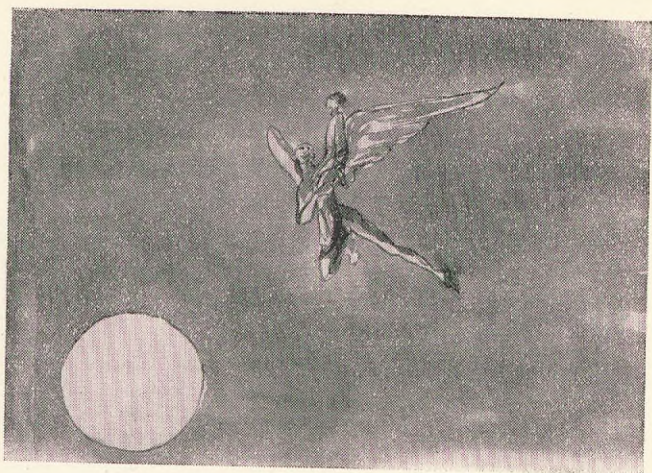
O Gud, som gjort den fagra jord,
giv smulorna från livets bord
till alla de förknyttta!
En dag, en lycklig dag dem giv
av detta snabba jordeliv,
och gör dem som förbyttta!

Och låt dem skåda solens sken
och snön, som är på gran och en,
och människor, som är nättta,
och låt dem bjudas i ett hus,
där det är varmt och julgransljus,
och låt dem bliva mättta!

Gud Fader ger i himlen fest
och främst är Jesu moder.
Dit är bjuden med som gäst
varje from och goder.

Gyllne frukter bjuds i skål'n
och vin på alla borden. —
Jesus sitter på ett moln
och blickar ned på jorden.

Min nattlampas veke rykte i tran
och jag vred mig fridlös och vaken;
jag var som en öknens pelikan
och en ensam fågel på taken.

Jag bad om en jordisk fröjd till att få
samt att Gud ville ge mig en lisa
med att alla de fåvitska nederslå,
de där trodde sig själva visa.

Jag bad till Gud och lyssnade rädd
till den rinnande timglassanden,
då en leende ängel invid min bädd
stod plötsligt och lyfte handen.

»Du ber minsann roliga böner du,
men du haver behagat Herran.
Statt upp från ditt läger, ty si ännu
i natt skall du färdas fjärran.»

På sin skuldra han tog mig och med ett brus
sina väldiga vingar han spände
och så flög vi allt högre i månens ljus,
men sen har jag glömt vad som hände.

Men jag minns, när jag låg på mitt läger igen
och tyckte att Gud var så nära,
att jag bad om lust till att träla och sen
om väldiga bördor att bära.

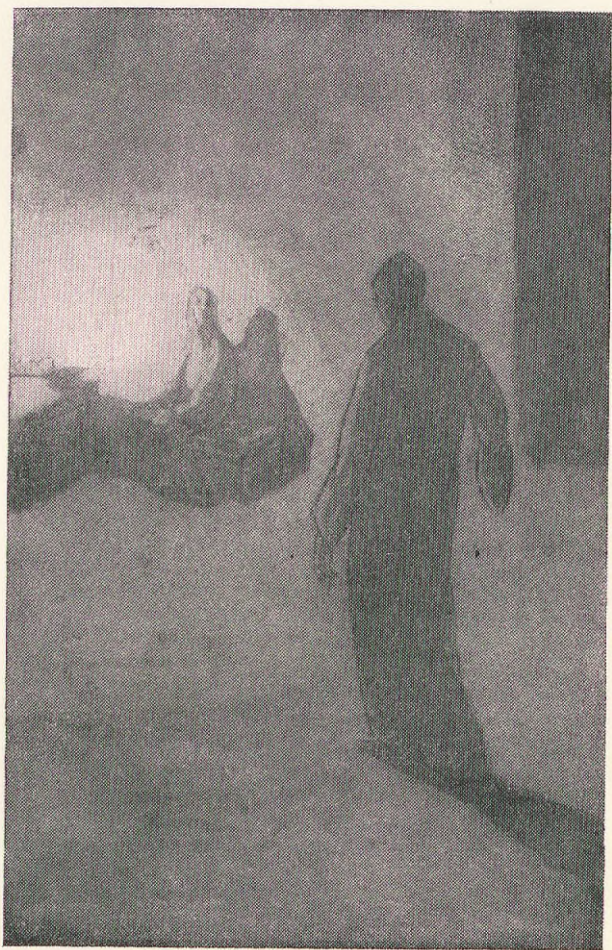

Jag ville ge min hjärtans lille broder
en ädelsten, en kostbar krysolit.
Jag ville ge den bästa av klenoder.
Jag ville ge — —.
Gud må mitt vittne bliva,
att jag har intet, intet till att giva,
men för min broders sällhet vill jag be.

Se, jag vill klä mig i en pilgrims kappa
och gå en pilgrims ändlöst långa väg,
och jag skall krypa uppför templets trappa,
och jag skall still
vid altarstenen ligga,
och utan återvändo skall jag tigga,
tills Herren säger: Ske dig som du vill!

Min panna skall jag hårt mot marken trycka
och säga: Herre Gud och Jehovah,
som håller i din hand all fröjd och lycka,
dig vill jag be:
Jag har en liten broder,
din skattegömmas yppersta klenoder
av namnlös salighet åt honom ge!

Ja honom giv den fröjd varåt man hissnar,
då man förnimmer den en kort minut,
men giv den så dess fågring aldrig vissnar.
Jag beder dig:
O skänk förutan like!
Men Herre, då han kommer i sitt rike,
o giv, att han ej helt förglömmar mig.

Du vida jord i fager klädebonad,
den du med varje årtidsskifte byter,
snart är min sista sång till dig förtonad.
Du lärde mig att allting, allting flyter.

Och alle I, vars händer förr jag tryckte,
och Eder, som jag gav mitt hjärtas bästa,
bort ären I av skilda väder ryckte.
Vad vet en mänska likväl om sin nästa?

Har hitintills jag levat på chimärer
och sovit oskuldsfullt på sockervatten,
så vill jag kasta mina barnaläror;
som Nikodemus står jag upp om natten.

Si, jag har märkt att alla vägar kröka,
dem förr vi vandrade så barnsligt glade.
Jag vill stå upp och honom vill jag söka,
som »Eli lama schabaktani» sade.

Ack, saliga, saliga äro de,
som andligen äro arma.
Herren Christ vill dem själv sin rikedom ge
och nådligen sig förbarma;
ty äro de fulla av vank och brist,
så äro de korade av Herren Christ
att dela himmelens glädje.

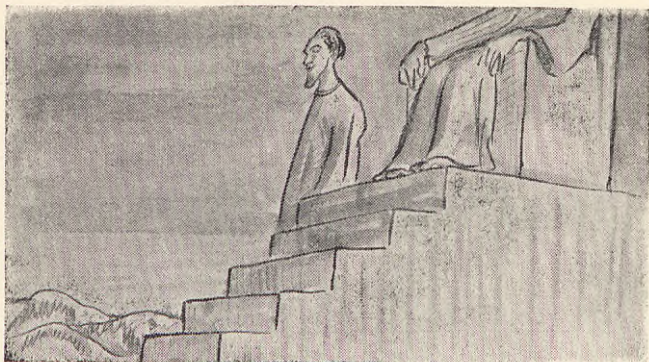
Så vill jag lämna allt som jag har,
ty är det av ringa värde.
O tag mig, Herre, i ditt förvar
och led mina jordiska färde!
Visst är väl jorden mycket grön
och all dess fågring mycket skön,
men jag vet ju, att ett är nödvändigt.

Jorden är full utav synder och skam,
full utav smuts och elände.
Till ett försoningens offerlamm
Gud oss sin enfödde sände,
sände till jorden oss fjärran ifrån.
Stackars Guds son,
stackars Guds enfödde, blödande son.

Mänskornas hjärtan är hårda och små,
mänskornas sinnen är kalla,
kunna och vilja ej heller förstå.
Vart dina blickar må falla,
möter du lögn och dumhet och hån,
stackars Guds son,
stackars Guds enfödde, blödande son.

Kom, Guds son, och hjälp oss ändå!
Hjälp oss, ty du är den ende!
Säg, vart skulle vi annars gå,
gå med vårt bittra elände?
Kärlek, som övervann hat och hån,
bär du, Guds son.
Hjälp oss, Guds milde och blödande son!

Min själ är fridlös, mitt sinne sjukt
av en hemlig och syndig längtan.
Blir Gud Faders stenhjärta aldrig så mjukt
att han lyssnar i nåd till min trängtan?
Jag har inte kraft att begära,
jag äger ej rätt till att få.
För din sons, Herren Jesu Christi skull
giv mig, ack giv mig ändå!

Du milde Jesu, som står så skön
och blek på din Faders sida,
bed för mig, bed att han hör min bön,
du, som ömmar för alla som lida!
Jag har inte kraft att begära,
jag äger ej rätt till att få.
Bed för mig, bed hos din Fader,
bed att jag får ändå!

O Christe. När du på jorden gick
bland oss, som i skuggor vandra;
Säg, om du ville, vad inte du fick?
Bar du lust och kval som vi andra?
Jag har inte kraft att begära,
jag äger ej rätt till att få.
Du milde och nådige Christe,
kan du, säg, kan du förstå?

Jag bad till Herran under nattens vaka:
»Giv mig ett kall, ty jag är redobogen,
och har jag en gång satt min hand till plogen
så vill jag aldrig mera se tillbaka!»

* *

*

I bullrande staden var mig väl.
I varje gathörn jag mötte en själ,
som kämpat en kamp med livet.
Att det rann det rödaste hjärteblod,
att en låga det brann i var själ, det stod
i frostiga anleten skrivet.

* *

*

Jag har bott i ditt skimrande mänskenslott,
vid bergkristallfönstret med dig har jag stått
och skådat all världen i blänkande blått.
Men ibland vid det vackra min själ blev led.
Då gick jag i köket till drängarna ned
att skämta och glamma på drängars sed.

Vem kan längre hålla vakt emot allt som stormar.
Låt oss hålla husandakt, medan världen gormar.

Världen har en farlig makt, den vill slå ihjäl en.
Låt oss hålla husandakt, ty det lugnar själen.

Än är jag från världen fri, ack, men huru länge.
Käre Herre, stätt mig bi mot dess fiskafänge.

Än är jag ej köttens träl, fast jag förnummit lustan.
Herre Jesu, hjälp min själ och för kampen rusta'n.

Mänskofruktan hyser jag. Hjälp mig, käre Herre!
Hjälp mig både natt och dag, att det ej blir värre!

Är jag till förtvivlan bragt, är jag trött till döden,
låt oss hålla husandakt, ty det lindrar nöden.

MUNKÅRET.

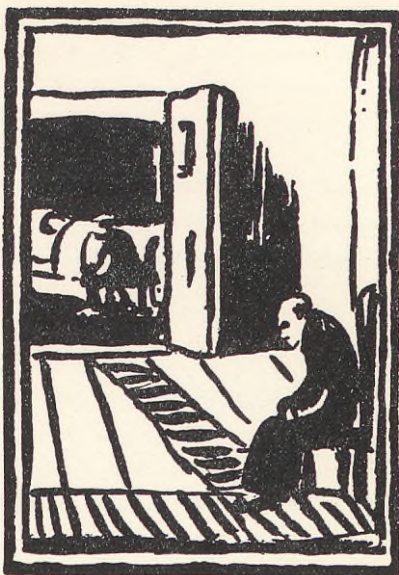
Advent, Advent!
En dörr, som står på glänt
till allt, som i ett jordeliv av längtan mig har bränt.

Nu är det jul.
En brinnande och gul
och sällsam stjärna står på vakt vid gudabarnets skjul.

O fastelag!
Min ande är så svag,
och efter hetvägg trängtar den varenda fettisdag.

O Påskatid!
Vad luften kännes blid,
nu uppstår allt, som fjättrat låg i dödens boja ned.

O Pingstafest!
Du, som är störst och bäst.
Gud Fader, Son och Helgeand på jorden är vår gäst.

Här går man tyst, och tyst på dörr'n man gläntar.
Därutanför står vinterns vita dimma.
I detta sjukrum, timma efter timma,
den som mig kärast är på jorden, väntar.

Jag vet, i sal'n därute någon sitter,
han bidar också, blek och mörk och stillsam.
Jag känner dig, fastän din dräkt är villsam,
men namnet ditt jag icke nämna gitter.

Finns ingen nåd? O Gud, du som har makten,
o låt, låt den, som är mig kärast, leva
och jag skall skänka allt vad du begär.

Hör, uret knäpper i densamma takten,
i vinterdimman finns det ingen reva.
På döden bidar den, som jag har kär.

Natten står grå utanför mitt fönster
och bak fjärran fuktiga skogar rasslar ett tåg.
Vad det är gräsligt trist att leva.

Alla vänner jag hade ha glömt mig.
Jag orkade kanske inte att hålla dem kvar.
Vad det är gräsligt trist att leva!

Ingen mening finns i mitt fattiga, förspillda liv,
som rinner bort — nej, ingen mening.
Vad det är gräsligt trist att leva!

Är jag intill döden trött,
ganska trött,
mycket trött,
sjuk och trött och ledsen.
Lång var vägen, som jag nött,
ingen liten vän jag mött.
Jag är trött,
ganska trött,
sjuk och trött och ledsen.

Säg, var hålls min lille vän,
rare vän,
ende vän
i den vida världen?
Hjärtat har jag hårt i bänn.
Kommer, kommer du igen,
lille vän,
rare vän
i den vida världen?

Kom och hjälp mig för Guds skull,
för min skull,
för din skull,
du, som ensam kan det!
Världen är av sorger full,
allt som glimmar är ej gull.
För Guds skull,
för min skull,
hjälp mig, du som kan det!

Är det du, är det du, allra käraste barn,
som har kommit till sist ändå.
Om du kunde begripa, vad jag längtat,
men det kan du visst aldrig förstå.
Tänk, att du skulle komma till sist
det vågade jag väl knappast tro;
fast det var då min enda beständiga dröm,
som aldrig kom till ro.

Kom och sätt dig hos mig, lilla barn.
Får jag krama dig sakta ett slag?
Jag vill känna, att du är mig nära;
jag vill höra dina andetag.
Tänk, vad allting konstigt och krångligt
med ens blivit lätt att förstå.
Hjärtans allra käraste lilla barn,
så väl, att du kom ändå.

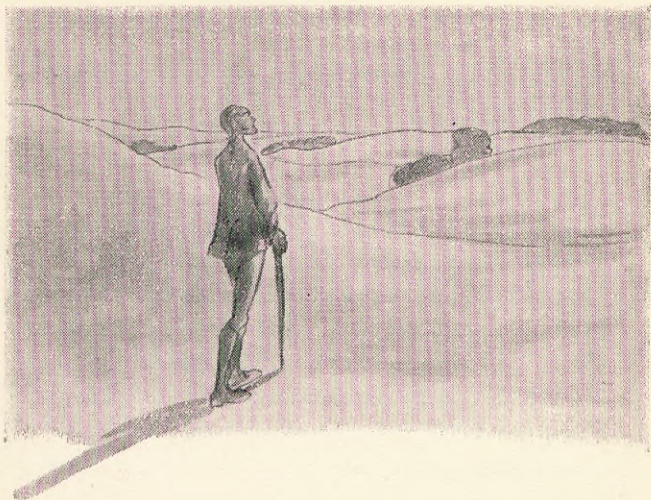
Tag mig. — Håll mig. — Smek mig sakta.
Famna mig varligt en liten stund.
Gråt ett grand — för så trista fakta.
Se mig med ömhet sova en blund.
Gå ej från mig. — Du vill ju stanna,
stanna tills själv jag måste gå.
Lägg din älskade hand på min panna.
Än en liten stund är vi två.

* * *

I natt skall jag dö. — Det flämtar en låga.
Det sitter en vän och håller min hand.
I natt skall jag dö. — Vem, vem skall jag fråga,
vart jag skall resa — till vilket land?
I natt skall jag dö. — Och hur skall jag våga?

* * *

I morgon finns det en ömkansvärd
och bittert hjälplös stackars kropp,
som bäres ut på sin sista färd
att slukas av jorden opp.

May we be happy and rejoice
on this green earth, oh my son!
But tired and smiling we leave our toys
when it's over, and life is done.

INNEHÅLLSÖVERSIKT OCH ANMÄRKNINGAR.

Flertalet dikter äro avskrivna ur de i företalet omnämnda samlingarna »Konsten att älska», sonettsamlingen och manuskriptboken, d. v. s. den lilla bok, i vilken Harriet Löwenhjem hösten 1917 renskrev ett urval av sina dikter. I övrigt ha som källmaterial använts brev och uppteckningar å lösa pappersblad ävensom en samling anteckningar i tidningsform. Dessa tidningsnummer, handskrivna och delvis illustrerade, härstamma från åren 1904—1907. Samlingen betecknas här nedan M. L. efter begynnelsebokstäverna i tidningens namn. I ett par fall, då skriftliga anteckningar saknas, har uppteckning skett ur minnet. Rubriker hava icke utsatts i andra fall, än då Harriet Löwenhjem själv försett dikten med rubrik. I några av dikterna hava utslutningar av svagare strofer företagits. Utgivaren har försökt att — i den mån sådant varit möjligt — bestämma tidpunkten för dikternas tillkomst. Då sådan bestämning ofta icke kunnat ske annat än efter minnesuppgifter, äro misstag ingalunda uteslutna.

Såsom illustrationsmaterial ha — med undantag för några fall, som här nedan särskilt anmärkas — anlitats allenast de bilder, varmed Harriet Löwenhjem i de ovannämnda samlingarna själv illustrerat sina dikter.

Företal.

Bild (sid. 9): akvarell, titelplansch till en liten samling dikter, överlämnade till en väninna.

	Sid.
<i>Nu så dansa denna världens barn</i>	11
Efter uppteckning å löst pappersblad. Bild: akvarell, signerad 1915. Bildens sammanställning med dikten gjord av utgivaren.	
<i>Beatrice-Aurore</i>	12
Ur »Konsten att älska». Bild: etsning.	
<i>Hymens band</i>	14
Ur »Konsten att älska». Bild: etsning.	
<i>Barnbördsgemaket</i>	15
Ur »Konsten att älska». Bild: etsning.	
<i>Vaggvisa</i>	16
Ur »Konsten att älska». Bild: etsning.	
<i>Gud give att en markis jag var</i>	17
Ur »Konsten att älska». Bild: etsning.	
<i>Jakt på fågel</i>	18
Troligen 1910. Ur »Konsten att älska», avdelningen »Konsten att jaga». Bild: etsning.	
<i>Jakt på högvilt</i>	20
Ur »Konsten att älska», avdelningen »Konsten att jaga». Bild: etsning.	
<i>Förhistorisk jakt</i>	22
1905. Ur »Konsten att älska», avdelningen »Konsten att jaga». Bild: etsning.	
<i>Belsassar är drucken av vin och mätt</i>	24
1907. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Bel-Marduk har mördat sin son Ivoklys</i>	25
1908. Ur manuskriptboken, dårdikt. Bild: lavering.	
<i>Vid lutans knäppar</i>	26
Ur M. L. julnumret 1907. Bild: akvarell.	
<i>Sårfootad nöter jag tempeltrappan</i>	27
1907. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	

	Sid.
<i>Jag vill ropa: Miserere</i>	28
Ur M. L. fastlagsnumret 1907. Bild: akvarell.	
<i>I pelargångar, skumma och groteska</i>	30
1907. Ur manuskriptboken. Perahera är, enligt randanteckning av författarinnan, namn på en buddistisk fest.	
<i>I Himmelen, i Himmelen</i>	31
Bild: akvarell, signerad 1917. Versraderna efter anteckning å akvarellen.	
<i>Världens religioner</i>	32
Ur M. L. numret d. 15 augusti 1905.	
<i>Vi släpade sten i Sahara</i>	34
Uppteckning ur minnet.	
<i>Madame är mycket fin och mycket näpen</i>	36
1914—1915. Ur sonettsamlingen. Bild: träsnitt.	
<i>En grå och stilla sjö med sankå stränder</i>	38
1914—1915. Ur sonettsamlingen. Bild: tuschteckning.	
<i>Det var en slump att vi fick träffas åter</i>	40
Troligen 1916. Efter uppteckning å löst pappersblad. Bild: tuschteckning ur sonettsamlingen. Bildens sammanställning med dikten gjord av utgivaren.	
<i>Madame är död och ligger blek i sängen</i>	42
1914—1915. Ur sonettsamlingen. Bild: tuschteckning.	
<i>En höstlig dropp från blad och grenar faller</i> ...	44
1914—1915. Ur sonettsamlingen. Bild: träsnitt.	
<i>Nu har baronen gått till sina fäder</i>	46
1914—1915. Ur sonettsamlingen. Bild: träsnitt.	
<i>Jag är besatt utav en enda känsla</i>	49
Efter uppteckning å löst pappersblad. Bild (sid. 48): etsning. Bildens sammanställning med dikten gjord av utgivaren.	

	Sid.
<i>En klagovisa över Tyskland</i>	50
1909. Ur ett brev.	
<i>God bless you, gamle quærlant</i>	52
1917. Ur manuskriptboken. Bild: tuschteckning.	
<i>O jord, som stiger tvagen</i>	54
1911. Efter uppteckning å löst pappersblad. I manuskriptboken upptecknad i en form, som Harriet Löwenhjelm gav dikten vid dess intagande i ett sångspex för Konstakademiens elever. Diktens 24 versrader uppdelades då på fyra 6-radiga strofer, och fogades till varje så erhållen strof omkvädet:	
Nu så kommer våren och nu kommer ljuset.	
Jag blir som dären av vårvindsuset.	
<i>O hav med ödsliga salar</i>	56
Ur manuskriptboken. Dikten skriven sommaren 1916 under intrycket av underrättelsen om lord Kitcheners död vid pansarkryssaren Hampshires undergång.	
<i>Aftonstämning på Ceylon</i>	57
Ur M. L. numret d. 15 juli 1905.	
<i>Nu tiger nattluften vårlig och klar</i>	58
1913. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Nu våras det åter och påsken är när</i>	60
1915. Ur manuskriptboken.	
<i>Nu spricker det knoppar ur svarta träd</i>	61
Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Skåda, skåda hur det våras</i>	62
Ur manuskriptboken.	
<i>Det lyser grönt och ångar</i>	63
Efter uppteckning å löst pappersblad.	
<i>Det skiner en sol och det blåser en vind</i>	64
Ur ett brev.	

	Sid.
<i>Ett safirhav, blandat med karbunkel</i>	65
Ur manuskriptboken. Bilderna (sid. 65 o. 67): laver- ringar.	
<i>Det glada följet</i>	68
Ur ett brev.	
<i>En dag</i>	69
Ur ett brev.	
<i>Om vägen till livet är rak eller krokot</i>	70
Troligen 1915. Efterbildning efter Lucidor. Bilden är ej utförd för dikten utan föreställer Ericus Olai, en person i Harald Molanders roman »En lycko- riddare».	
<i>Ej Fahrenheit visar mot nittio mer</i>	72
Efter uppteckning å löst pappersblad.	
<i>Fyrsti spö på fotens sula</i>	73
1915. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Nu har till sist jag blitt så sur och lessen</i>	74
Ur ett brev.	
<i>Genom nätternas nunande dunkel</i>	76
1907. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Det bodde en förste i Urvädersgränd</i>	78
1916—1917. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Hos oss i Södra dryckesgränd</i>	80
1916—1917. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Detta släkte är ont och skall förgås med svärd</i>	82
Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>O Gud, som gjort den fagra jord</i>	83
1912. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Gud Fader ger i himlen fest</i>	85
1915—1916. Ur manuskriptboken. Bild (sid. 84): lavering.	

	Sid.
<i>Min nattlampas veke rykte i tran</i>	86
Troligen 1910. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Jag ville ge min hjärtans lille broder</i>	88
1911. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Du vida jord i fager klädebonad</i>	91
1910. Ur manuskriptboken. Bild (sid. 90): etsning, över motivet: Nikodemus uppsöker Jesus om natten. Bildens sammanställning med dikten gjord av utgivaren.	
<i>Ack, saliga, saliga</i>	92
1907. Ur manuskriptboken. Bild: akvarell å löst blad, utförd med dikten som motiv.	
<i>Jorden är full utav synder och skam</i>	94
Vintern 1917—18. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Min själ är fridlös, mitt sinne sjukt</i>	96
December 1917. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Jag bad till Herran under nattens vaka</i>	98
Uppteckning ur minnet.	
<i>I bullrande staden var mig väl</i>	98
Ur M. L. julnumret 1906.	
<i>Jag har bott i ditt skimrande mänskenslott</i>	98
Ur M. L. numret d. 15 april 1906.	
<i>Vem kan längre hålla vakt emot allt som stormar</i>	99
Tredje, fjärde och femte stroferna 1909. Första, andra och sjätte stroferna äldre. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.	
<i>Munkåret</i>	100
1910. Ur manuskriptboken. Dikten är en påbyggnad till första strofen av en åren 1908—1909 skriven dikt av denna lydelse:	

Advent, advent!

En dörr, som står på glänt
till allt, som i ett jordeliv
av längtan mig har bränt.

Advent, advent!

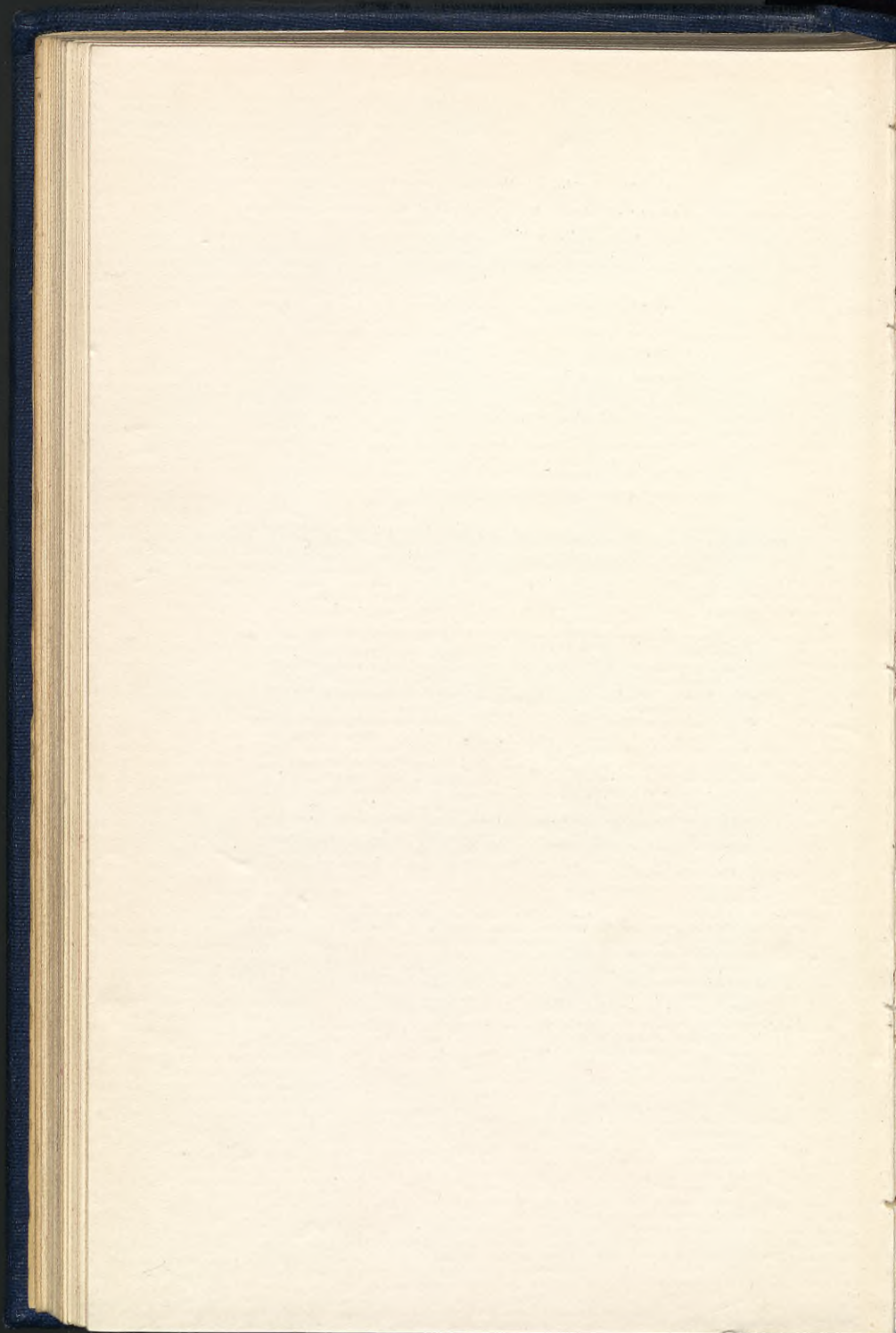
En stjärna Gud har tänt.
Som furste och som hjälpare
sin son han oss har sänt.

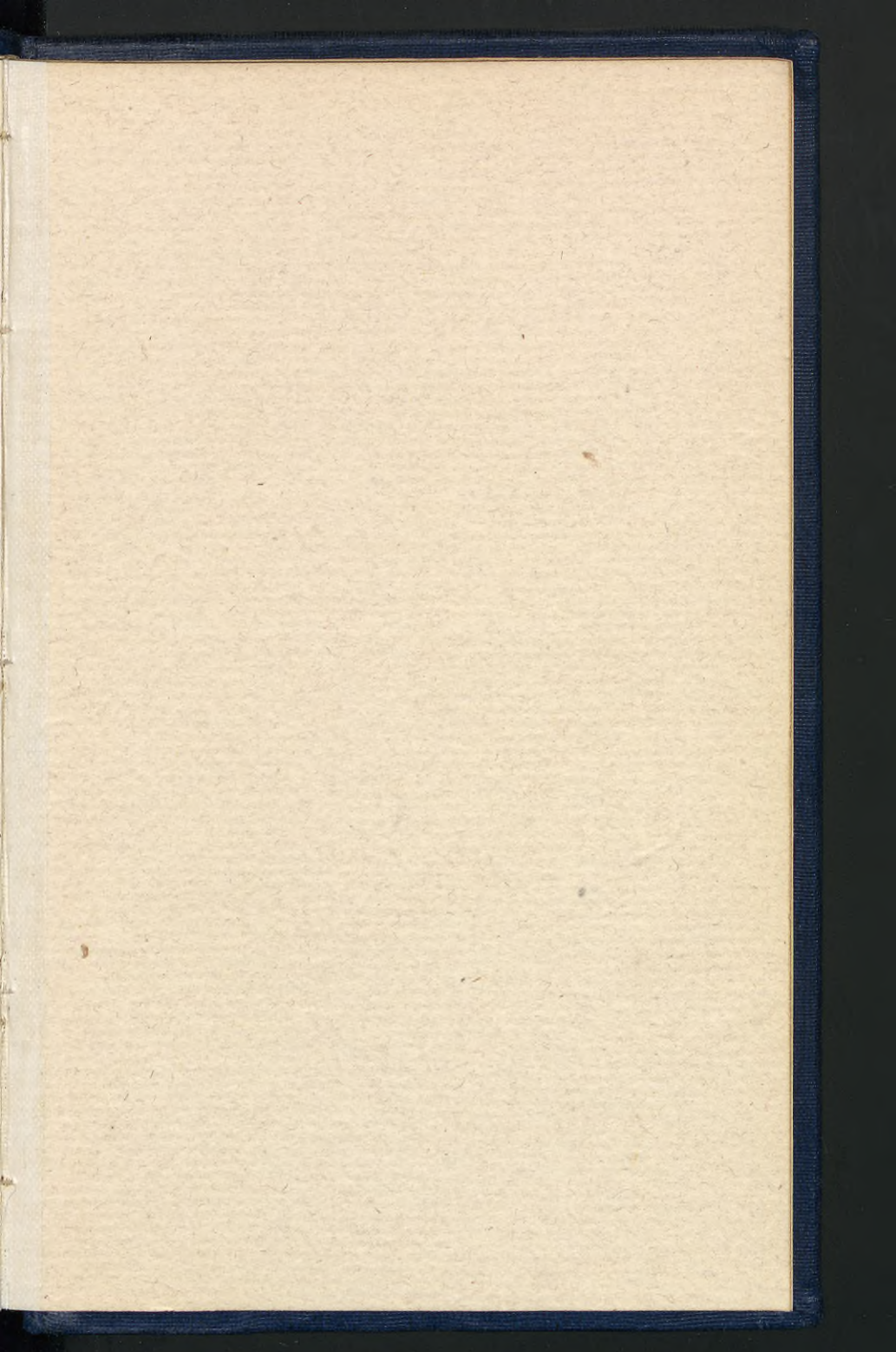
Fragment, fragment!

Nu må det vara hänt,
att med mitt ävlande och liv
vart ingenting bevänt.

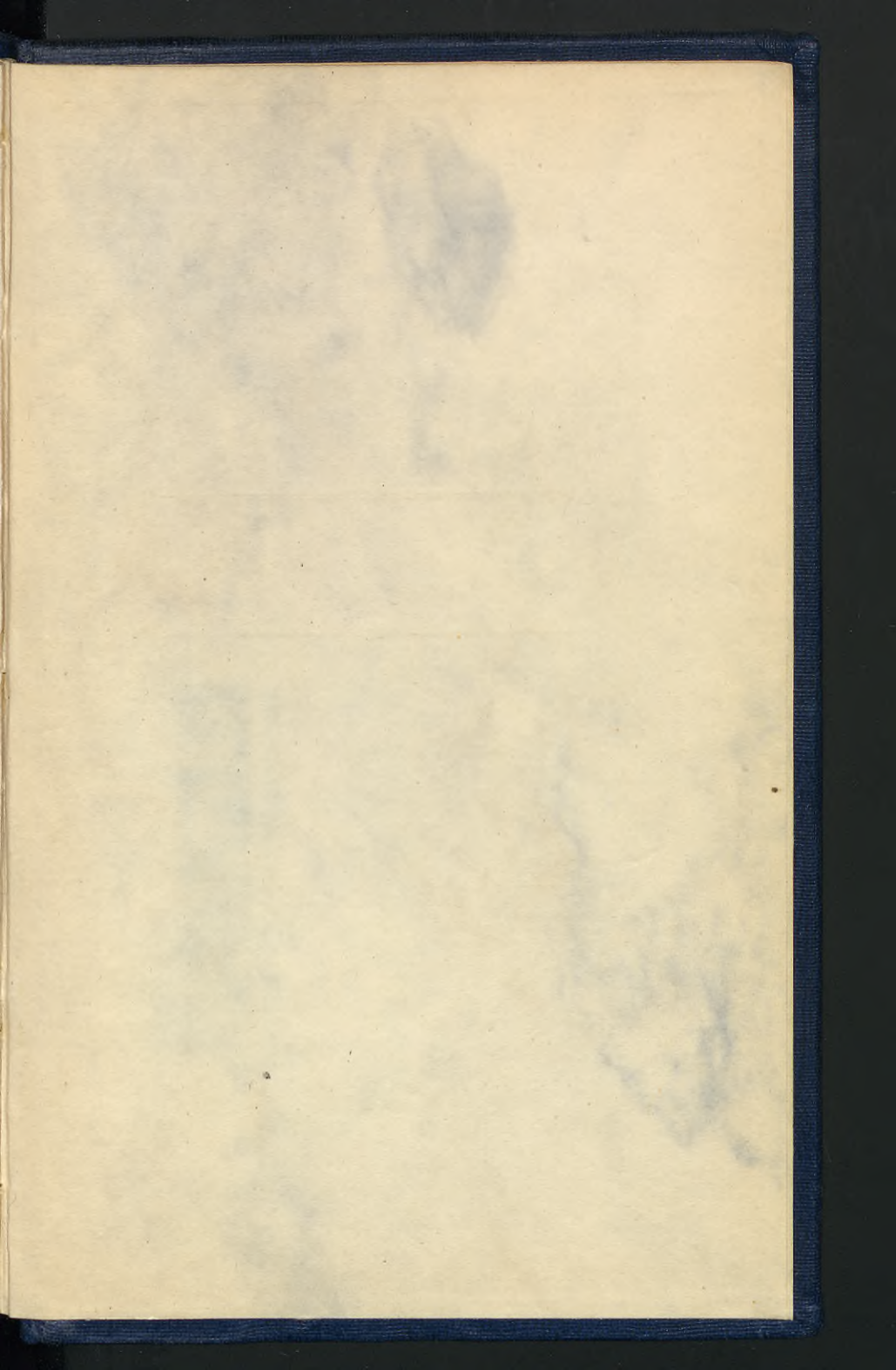
- Här går man tyst, och tyst på dörr'n man gläntar* 101
1914—1915. Ur sonettsamlingen. Bild: tuschteckning.
- Natten står grå utanför mitt fönster* 103
Våren 1918. Efter uppteckning å löst pappersblad.
- Är jag intill döden trött* 104
Troligen 1915. Ur manuskriptboken. Bild: lavering.
Den person, till vilken denna dikt och de två närmast
följande dikterna äro riktade, är en väninna, som
stod Harriet Löwenhjelm mycket nära. Våren 1918,
då väninnan vistades i Ryssland som Röda-kors-dele-
gat, sände Harriet henne denna dikt med de sista
versraderna förstreckade såsom en bön, att väninnan
skulle komma till hennes dödsbädd. Väninnan efter-
kom denna bön och Harriet dog med hennes hand
i sin.
- Är det du, är det du, allra käraste barn* 106
Ur brev d. 22 januari 1912.
- Tag mig. — Håll mig. — Smek mig sakta* 107
Våren 1918. Uppteckning å löst pappersblad.
- May we be happy and rejoice* 108
Ur manuskriptboken. Bild: lavering.

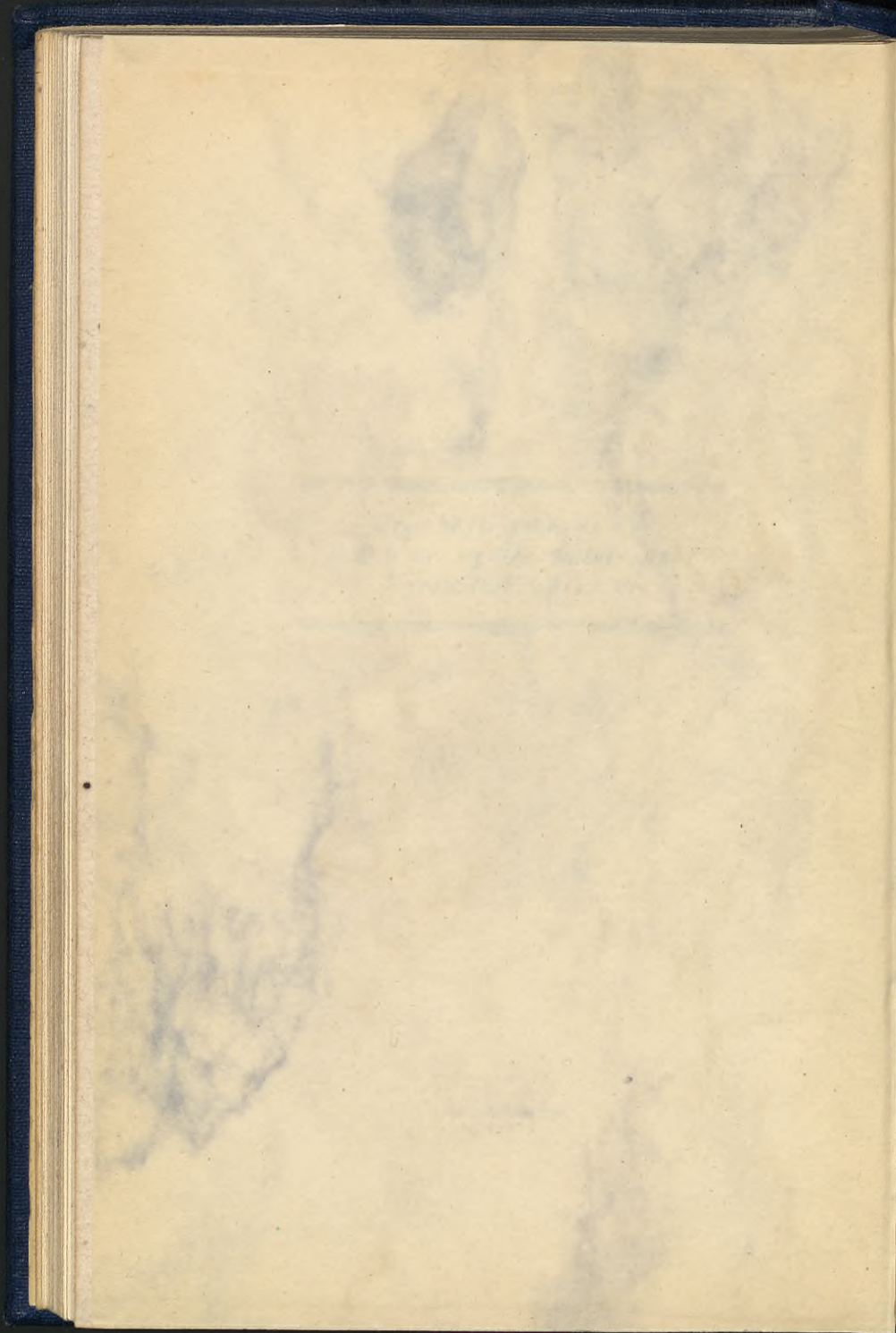
C. M.

*Pris häft. 4 kr. 75 öre
inb. 6 kr. 25 öre; halvfranskt
Norstedtsband 11 kr.*

6000100318

Göteborgs universitetsbibliotek

